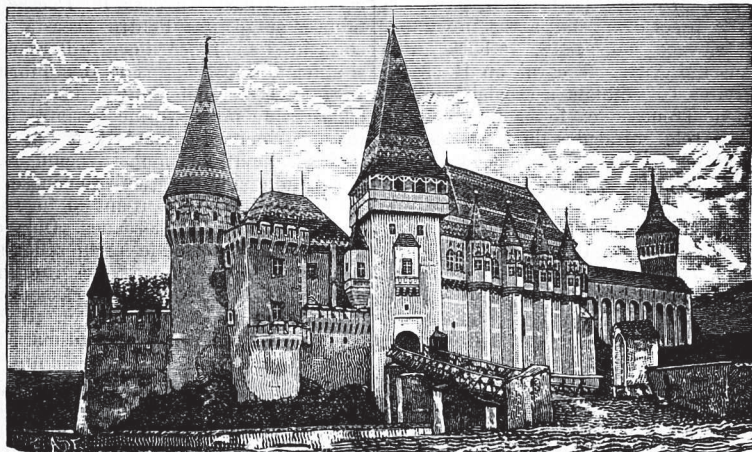

Huniade, v. Hunyadi.

Hunnii, popor nomad de rasă turanică (probabil din ramura turcă), care, venind din Asia, năvăleşce în 375 preste Don în Europa, supune pe Ostrogoți (între Don și Nistru) și silește pe Visigoții din Dacia să se mute preste Dunăre. Dacia rămâne apoi 78 de ani în stăpânirea H.-lor, cari își așează centrul puterii lor între Tisa și Dunăre și-și întind stăpânirea până sub Alpi și până la Marea Baltică. Sub *Attila* (433—453), H. se ridică la puterea lor cea mai mare, jăfuesc cumplit provinciile dunărene ale imper. roman de resărit și atacă în urmă și imperiul de apus, năvălind în Gallia (451), unde sunt bătuți în câmpiile Catalaunice (Châlon-sur-Marne) de generalul roman Aëtius, și în Italia (452). După moartea lui Attila (453), H., divisați prin cerțele dintre fiii lui, sunt bătuți de Ostrogoți și Gepizi și goniți preste Nistru; Dacia este luată apoi în stăpânire de Gepizi, iar Ostrogoții ocupă Pannonia. Resturile H.-lor retrași în resărit re-

de donațiune nouă lui *Voic*, fiu al lui *Serb* (Șerban) și tată al lui *Ioan*, precum și fraților lui *Voic*, cu numele *Mogoș* și *Radul*, apoi altui *Radul*, frate cu *Serb*. Donațiunea nouă presupune, că familia a avut acea posesiune și mai înainte, constatat fiind, că diploma despre prima donațiune dată de regele Ludovic I la 1378 a fost pierdută. Ladislau Posthumus în diploma din 1454 spune, că familia de H. se consideră ca împământenită numai dela 1409 încoace, prin urmare ea n'a fost de origine d'aici. Dar de unde? Aceasta ni-o spune un descendent al ei, *Nicolaus Olahus* (v. ac.), primatele Ungariei, care serie apriat, că se trage din Dan Basarab, fost Domn al Munteniei, care a fost alungat din domnie prin veru-său Vlad numit Dracula, și s'a refugiat în Ungaria. Un descendent al lui Dan, susnumitul Voicu, ajungând la curtea regească *Miles aulae regiae*, a căpătat donațiunile de sus. Cumcă familia de H. se trage din dinastia Basarabilor, se mai dovedește și din alte

Cetatea Huniadeștilor după restaurare.

apar în urmă sub alte numiri, între cari erau probabil și vechii Bulgari (neam turc). Părerea cronicarilor unguresci, că Sécuii din Ardeal ar fi resturile H.-lor remași în Carpați, este adi respinsă cu desăvîrșire și de lingvistică și de istorie; de asemenea inadmisibilă este și descendența Ungurilor (neam finno-ugric) dela H. retrași în resărit. (Deguingues, *Histoire générale des Huns*. Paris, 1756—1758; Neumann, *Die Völker des südlichen Russland*. Leipzig, 1847; Thierry, *Histoire d'Attila et de ses successeurs*. Paris, 1864; Wietersheim, *Geschichte der Völkerwanderung*. Leipzig, 1881; Hunfalvy, *Ethnographie von Ungarn*. Budapest, 1877). [D. On.]

Hunsrück, regiune muntoasă în Prusia renană, între Rin, Mosella, Sarre și Nahe. Virful Erbeskopf are 818 m. înălțime. Păduri, orz, ovės, in, vinuri renumite, fructe; cărbuni.

Hunyadi, adevă de *Huniad*, familie despre a cărei origine au scris mulți din diferite puncte de vedere; unii cu tendință d'a denega originea română a Huniadescilor, alții cari susțin aceasta pe baza de documente positive. Regele Sigismund la 1409 confere domeniul Hunedoara sub titlu

multe diplome ale guvernatorului Ioan de H. și ale fiului său regele Mateiu (v. ac.), care pe Marinoviceștii, principi ai Albaniei și ai Tesaliei, îi numește consăngeni ai săi, iar despre acești Marinovici e constatat, că încă se trag din familia Basarabilor. Donatarul principal Voicu a fost căsătorit cu *Elisabeta Marzinai* (de Marginea), veduva lui Iarul de Csolnakos (Cinciș), cu care a avut doi fii: pe Ioan major și pe Ioan minor, apoi trei fete: pe Maria, Clara și Elisabeta.

Ioan major, (v. Ioan de H.), vestitul erou, care a bătut de nenumerate ori pe Turci, și după căderea lui Vladislau I la Varna din voivod al Ardealului ajunsese guvernator al Ungariei (1446—1453), a fost căsătorit cu Elisabeta Szilágyi, având cu ea doi fii, pe Ladislau, decapitat la Buda, și pe Mateiu, care ajunsese rege al Ungariei (1458—1490), însă a murit fără succesori legitimi. *Ioan minor*, al doilea fiu al lui Voicu, a fost Ban de Croația și Severin, etc., murind asemenea fără copii. Sora acestora *Maria* a fost măritată după Manzila (rectius Manoilă) de Avgey din familia Basarabilor, cu care a avut copii pe Stanciu și Stoian, apoi două fete, Ursula și